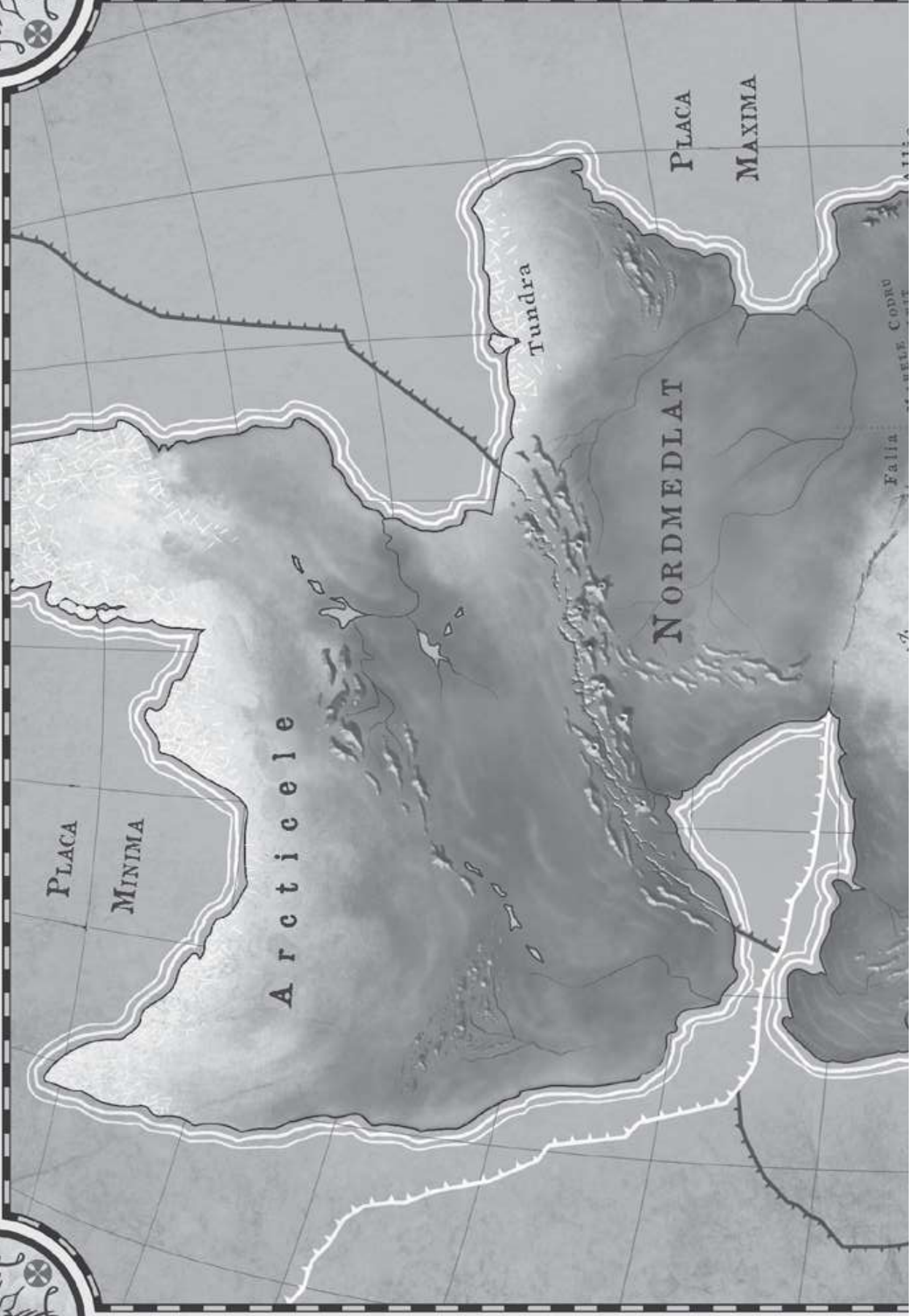

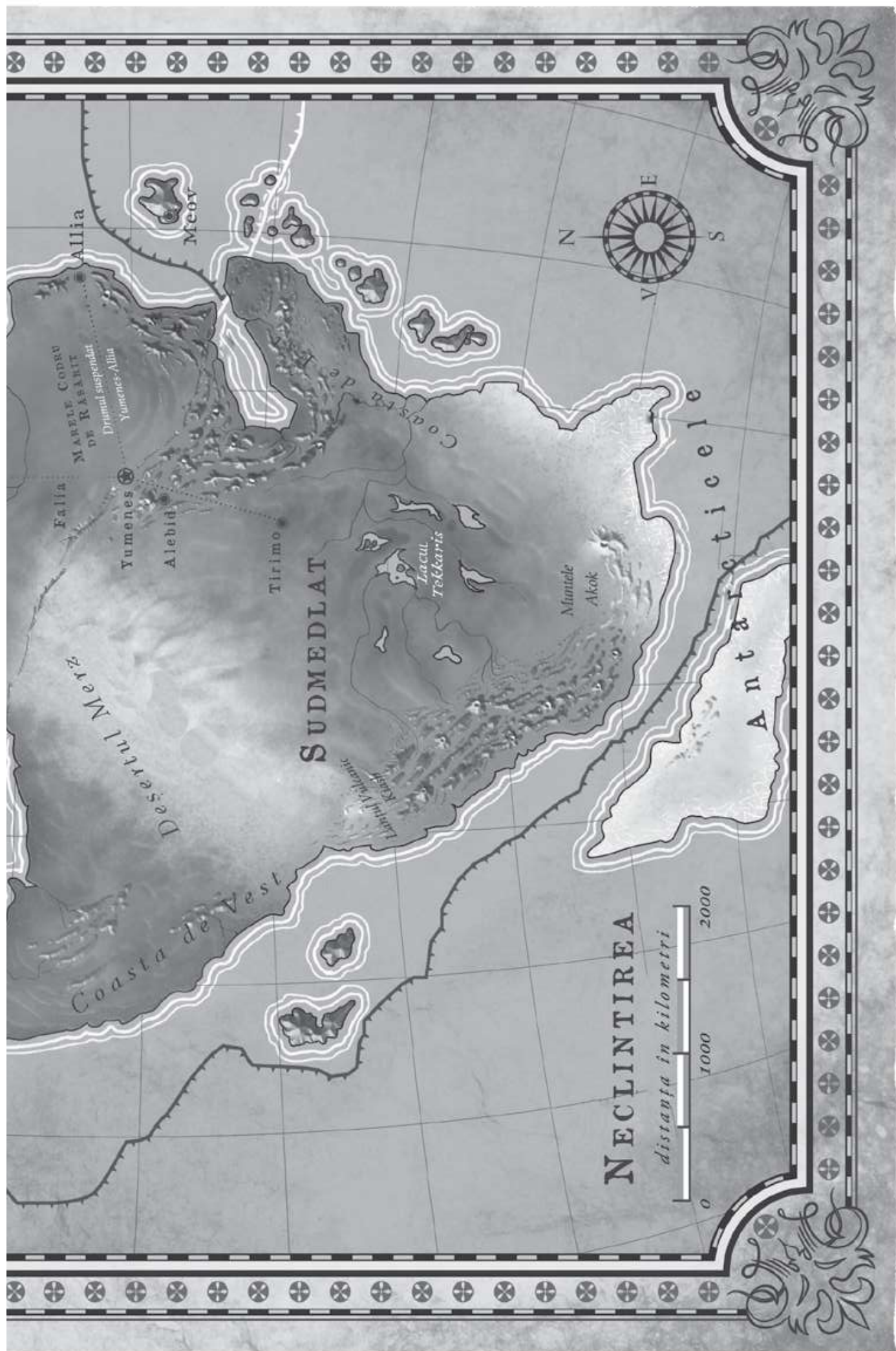
Celor care au supraviețuit: respirați.

Așa! Și-acum încă o dată. Bine.

Sunteți bine. Și chiar dacă nu sunteți bine, sunteți în viață.

Asta e o victorie.

PROLOG

eu, când eram eu

Nu mai avem timp, dragostea mea. Hai să încheiem cu începutul lumii, ce zici? Da. Așa o să facem.

Deși e ciudat. Amintirile mele sunt ca niște insecte conservate în chihlimbar. Arareori sunt intacte aceste vieți încremenite, de mult pierdute. De obicei există doar un picior, solzii unei aripi, o bucată din toracele inferior... un întreg care poate fi numai dedus din fragmentele întrezărite neclar dincolo de suprafața brăzdată de crăpături murdare. Când îmi scrutez memoria, văd chipuri și întâmplări care ar trebui să însemne ceva pentru mine, și într-un fel chiar înseamnă... dar într-altul – nu. Persoana care a fost martor ocular la ele sunt eu și totuși nu-s eu.

În amintirile acelea eram alt om, la fel cum Neclintirea era altă lume. Atunci și acum. Tu și tu.

Atunci. Pe atunci continentul ăsta era trei continente, deși practic ele ocupau aceeași poziție ca acela care va fi numit cândva Neclintirea. Anotimpurile repetate vor produce în cele din urmă mai multă gheață la poli, făcând nivelul mării să scadă, iar „Arcticele” și „Antarcticele” voastre să devină mai mari și mai reci. Atunci însă...

...*acum*, am un sentiment de *acum* când îmi amintesc de mine cel de atunci, asta vreau să spun când zic că-i ciudat...

Acum, în acest timp dinaintea Neclintirii, nordul îndepărtat și sudul îndepărtat sunt regiuni agricole decente. Ceea ce voi numiți Coasta de Vest constă mai ales din mlaștini și păduri tropicale; ele vor pieri în următorul mileniu. O parte din

Nordmedlat nu există încă și va fi creată ca urmare a erupțiilor vulcanice în următoarele câteva milenii. Teritoriul care va deveni Palela, locul tău de baștină? Nu există. În schema generală a lucrurilor, astea nu-s schimbări foarte mari, dar, pe de altă parte, din punct de vedere tectonic, acest *acum* de-abia a avut loc. Ține minte: când spunem că „a venit sfârșitul lumii“, de obicei nu-i adevărat. Planeta însăși n-are nimic.

Cum să numim lumea asta pierdută, acest *acum* de mult trecut, dacă nu-i spunem Neclintirea?

Mai întâi dă-mi voie să-ți povestesc despre un oraș.

După standardele voastre, este un oraș construit greșit. El se *extinde* așa cum niciun com modern nu și-ar permite, fiindcă ar avea nevoie de prea mulți kilometri de zid. Iar periferiile orașului s-au ramificat de-a lungul râurilor și al altor formațiuni geografice vitale, dând naștere altor orașe, la fel cum mucegaiul se ramifică și se întinde acoperind complet un mediu de cultură. Sunt prea aproape unele de altele, ai zice tu. Teritoriile li se suprapun peste măsură. Aceste orașe extinse și vlăstarele lor sunt prea conectate, incapabile să supraviețuiască dacă legăturile dintre ele ar fi retezate.

Uneori, orașele-copii au nume distincte, mai ales când sunt suficient de mari ca să fi dat naștere la rândul lor unor orașe-copii proprii, dar astea sunt deosebiri superficiale. Le-ai perceput corect ca pe un tot unitar: au aceeași infrastructură, aceeași cultură, aceeași foame și aceleași spaima. Fiecare oraș e asemănător cu celelalte. Toate orașele sunt, practic, unul singur. Această lume, în acest *acum*, poartă numele orașului: Syl Anagist.

Oare poți înțelege cu adevărat de ce e capabilă o națiune, copil al Neclintirii? Când va reuși în cele din urmă să se asambleze din fragmentele sutelor de „civilizații“ ce vor trăi și vor muri între *acum* și *atunci*, Vechiul Sanze în totalitatea sa va fi nimic prin comparație. Un biet conglomerat de orașe-stat și de comune paranoice, care câteodată, de dragul supraviețuirii, acceptă să împartă ce au. O, Anotimpurile vor reduce visurile omenirii la niște meschinării!

Aici, *acum*, visurile nu au limite. Locuitorii din Syl Anagist au devenit stăpâni pe forțele materiei și pe structura ei. Au modelat viața însăși în conformitate cu capriciile lor. Au explorat atât de temeinic misterele cerului, încât s-au plictisit de ele și și-au reorientat atenția către pământul de sub picioarele lor. Și Syl Anagist e viu, o, cât e de viu, cu străzile sale aglomerate, negoțul său neîncetat și clădirile pe care min-tea ta s-ar chinui să le accepte ca atare. Clădirile au pereți din celuloză cu modele care de-abia se pot distinge dedesubtul frunzișului, mușchiului, ierburilor și ciorchinilor de fructe sau tuberculi. Pe unele acoperișuri flutură stindarde care sunt de fapt flori imense, nedesfăcute, de fungi. Pe străzi mișună lucruri pe care tu nu le-ai recunoaște drept vehicule, cu excepția faptului că se deplasează și slujesc la transport. Unele se târăsc pe picioare ca ale unor păianjeni gigantici. Altele sunt numai niște platforme deschise ce alunecă pe perne de potențial rezonant – o, dar n-ai putea să înțelegi asta! Să zicem numai că vehiculele astea plutesc la câțiva centimetri de sol. Nu sunt trase de animale. Nu sunt alimentate nici cu aburi, nici cu substanțe chimice. Dacă ceva, un animal sau un copil să zicem, ar trece pe dedesubtul lor, ar înceta temporar să mai existe și și-ar relua existența de cealaltă parte, fără o întrerupere a vitezei sau a conștiinței. Nimeni nu consideră asta ca fiind o moarte.

Există însă aici ceva ce ai recunoaște, un lucru care se ridică în inima orașului. E cel mai înalt și mai strălucitor obiect preț de kilometri întregi și fiecare șină sau drum este legat de el într-un fel sau altul. Este vechiul tău prieten, obeliscul de ametist. Nu plutește, sau nu încă. Stă, nu tocmai liniștit, în alveola lui. Din când în când, pulsează într-un fel care ți-ar fi familiar, pentru că l-ai mai văzut în Allia. Pulsația e însă mai sănătoasă decât aceea; ametistul nu este încă rubinul acela vătămat și muribund. Însă, dacă asemănarea te face să te înfiori, nu-i o reacție greșită.

Pe toate cele trei continente, oriunde se află un nod suficient de mare al Syl Anagistului, acesta are în centrul său

un obelisc. Sunt presărate pe fața lumii, două sute cincizeci și șase de păianjeni în centrul a două sute cincizeci și șase de pânze, hrănind fiecare oraș și fiind la rândul lor hrănite.

Pânze ale vieții, dacă vrei să te gândești la ele în felul ăsta. Căci, vezi tu, viața este sacră în Syl Anagist.

Acum imaginează-ți un complex hexagonal de clădiri înconjurând baza ametistului. Orice ți-ai închipui nu va arăta exact ca în realitate, dar imaginează-ți ceva frumos și va fi de ajuns. Privește-o mai îndeaproape pe cea de aici, din marginea sud-vestică a obeliscului, cea cocoțată pe un delușor. Geamurile ei de cristal nu au zăbrele, dar imaginează-ți peste transparența lor o rețea vagă de țesut mai întunecat. Nematociștii sunt o metodă populară de a proteja ferestrele împotriva contactelor nedorite, deși sunt aplicați numai pe partea exterioară, ca să împiedice accesul intrușilor. Pișcă, dar nu te ucid. (Viața e sacră în Syl Anagist.) Înăuntru, ușile sunt nepăzite. Paznicii sunt oricum ineficienți. Epicentrul nu-i prima instituție care a descoperit acest adevăr universal valabil: nu ai nevoie de paznici când poți convinge oamenii să coopereze la propria lor întemnițare.

Iată o celulă din închisoarea asta frumoasă.

Știu, nu arată a celulă. Are un obiect de mobilier meșteșugit pe care tu l-ai numi canapea, deși nu are spătar și constă din câteva piese grupate laolaltă. Restul mobilierului este banal și l-ai recunoaște: orice societate are nevoie de mese și de scaune. Dincolo de fereastră, pe acoperișul altei clădiri, se vede o grădină. În acest moment al zilei, grădina prinde lumina soarelui, filtrată prin cristalul uriaș, iar florile care cresc aici au fost cultivate și plantate ținând cont de acest efect. Lumina purpurie colorează cărările și răzoarele, iar florile par să strălucească vag ca răspuns. Unele dintre luminițele-flori albe clipesc când și când, făcând întregul răzor să pâlpeie precum cerul noaptea.

Iată un băiat care privește pe fereastră florile lucitoare.

De fapt, e mai degrabă un tânăr. De o maturitate superficială, părând cumva fără vârstă. Cu un trup nu atât îndesat, cât

compact. Are o față lată, cu pomeți pronunțați și o gură mică. Totul la el e alb: pielea, părul, ochii-de-gheață, hainele elegant drapate. Totul în încăperea e alb: mobila, covoarele, podeaua de sub ele. Pereții sunt din celuloză înălbătită și pe ei nu crește nicio plantă. Fereastra constituie unica pată de culoare. În acest spațiu steril, în lumina purpurie ce vine de afară, numai băiatul este în mod evident viu.

Da, eu sunt băiatul. Nu-mi mai amintesc numele lui, însă îmi aduc aminte că avea mult prea multe litere, roade-le-ar rugina! Hai să-i spunem Houwha – același sunet, dar împoțonat cu tot felul de litere mute și sensuri ascunse. E suficient de apropiat și de simbolic...

Oh! Sunt mai mânios decât ar trebui. Fascinant! Hai să schimbăm atunci subiectul cu ceva mai puțin tensionat. Hai să revenim la acel *acum* care va fi cândva și la un cu totul alt *aici*.

Acum este *acumul* Neclintirii, încă răsunând de ecourile creării Faliei. *Aici* nu este chiar Neclintirea, ci o peșteră de deasupra camerei principale cu lavă a unui vast și străvechi vulcan-scut. Inima vulcanului, dacă preferi metaforele. Dacă nu, este doar o veziculă adâncă, întunecoasă și abia stabilă, înconjurată de piatră care nu s-a răcit foarte mult în milenii trecute de când Taica Pământ a răgâit, dându-i naștere. În această cavernă mă aflu eu, cu trupul parțial sudat de o ridicătură stâncoasă, ca să pot urmări mai bine perturbările infime sau deformările majore ce anunță o prăbușire. Nu trebuie să fac asta. Puține procese sunt mai incontrollable decât cel pe care l-am declanșat aici. Dar înțeleg ce înseamnă să fii singur când ești confuz, speriat și nu știi ce urmează să se întâmple.

Nu ești singură. Nu vei fi niciodată singură decât dacă așa decizi tu. Știi ce contează aici, la sfârșitul lumii.

O, dragostea mea! Apocalipsa-i un termen relativ, nu-i așa? Când pământul crapă, este un dezastru pentru viețuitoarele care depind de el, dar pentru Taica Pământ nu

înseamnă nimic. Când un bărbat moare, ar trebui să fie o lovitură devastatoare pentru fata care l-a numit odinioară tată, dar devine o nimica toată dacă ei i s-a spus „monstru” de atâtea ori, încât a ajuns în cele din urmă să îmbrățișeze această etichetă. Revolta unui sclav nu înseamnă mare lucru pentru cei care citesc mai târziu despre ea. Doar cuvinte fragile pe o hârtie și mai fragilă, pradă eroziunii istoriei. („Deci erați sclavi? Și ce dacă?” șoptesc ei. Ca și cum nu înseamnă nimic.) Dar pentru cei confrunțați cu revolta sclavilor, atât aceia care consideră de la sine înțeles dreptul lor de a stăpâni, până când se întoarce foaia, cât și cei care ar prefera să vadă lumea întreagă arzând înainte să mai stea fie și un singur moment „la locul lor”...

Asta nu e o metaforă, Essun. Nu e o hiperbolă. Chiar am văzut lumea arzând. Nu vreau să aud nimic despre spectatori inocenți, despre suferința nemeritată, despre răzbunarea prea crudă. Dacă un com e construit deasupra unei falii, o să dai vina pe zidurile lui când, inevitabil, îi vor strivi pe cei pe care îi adăpostesc? Nu. O să dai vina pe idioții care au crezut că pot sfida la infinit legile naturii. Ei bine, unele lumi sunt construite pe o falie a suferinței și ținute în picioare de coșmaruri. Nu te văicări când se vor prăbuși. Înfurie-te că au fost condamnate încă din clipa construcției lor.

Acum o să-ți povestesc cum s-a sfârșit lumea aceea, Syl Anagist. O să-ți spun cum i-am adus sfârșitul sau cel puțin cum am nimicuit suficient din ea ca să fie silită s-o ia de la capăt, reconstruindu-se de la zero.

O să-ți povestesc cum am deschis Poarta și-am alungat Luna, zâmbind în timp ce o făceam.

Și o să-ți povestesc totul despre cum, mai târziu, în timp ce se pogora liniștea morții, am șoptit:

„Acum.”

„Chiar acum.”

Și cum Pământul mi-a șoptit ca răspuns:

„Arzi!”